

19.02.2009

Dnr 2/101/2009

Till pensionsstiftelser

Bemyndigande att meddela föreskrifter:

Lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 42 §

Giltighetstid:

22.12.2008 -31.12.2010

Förändrar:

Föreskrifter och anvisningar till pensionsstiftelser Dnr 12/002/2001
med ändringar

**FINANSINSPEKTIONENS FÖRSÄKRINGSSEKTORS FÖRESKRIFTER OCH
ANVISNINGAR TILL PENSIONSSTIFTELSE**

Lag om temporär ändring av bestämmelserna om fondering av ålderspensioner och om verksamhetskapitalet i pensionsanstalter som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet (853/2008) trädde i kraft 22.12.2008. På grund av nämnda lagen har Finansinspektionen idag beslutit med stöd av ovannämnda bemyndiganden att ändra punkter 1.9.4, 1.9.5.2, bilaga 2 Del 1, bilaga 4, bilaga 11 3(6) och bilaga 11 5(6) samt tillfoga en ny punkt 1.10.2 i föreskrifter och anvisningar 12/002/2001.

Föreskrifterna med bilagor och rapporter gäller från och med 22.12.2008 tills 31.12.2010. Föreskrifterna och anvisningarna tillämpas första gången för års 2008 bokslut.

Tilläggsuppgifter ger Finansinspektionens solvenstillsyn av försäkringssektorn.

FINANSINSPEKTIONEN

Hely Salomaa
Avdelningschef

Pirjo Saarelainen
Överinspektör

Särskilt när det gäller övriga ansvarsförbindelser och övriga ekonomiska ansvar skall för att kravet på en rättvisande bild (uppgifter) skall uppfyllas, förutom uppskattat eurobelopp för ansvaret, lämnas en verbal beskrivning av ärendets karaktär och värderingsprinciper.

Som övriga ansvarsförbindelser presenterar pensionsstiftelsen bl.a.:

- ansvar som beror på derivatkontrakt se punkt 4.1.2.5
- gängse värde på säkerhet som mottagits vid överföring i enlighet med lagen om finansiella säkerheter (11/2004), gängse värde på såld och vidare pantsatt säkerhet och uppgift om huruvida pensionsstiftelsen är skyldigt att återställa egendomen.

Ansvarsförbindelserna skall i bokslutet värderas enligt försiktighetsprincipen. Detta innebär att de i bokslutet skall värderas till sitt nominella värde eller ett högre sannolikt värde.

Det kan förekomma flera olika möjliga ansvarsförbindelser. En tömmande exempelförteckning kan inte göras.

Pensionsstiftelsen skall själv vid upprättandet av bokslutet överväga om det finns sådana avtal/förbindelser av vilka det kan realiseras utgifter och förluster och vilka således skall tas upp som ansvar. Kravet på en rättvisande bild skall beaktas.

I fråga om allmänna säkerheter kan inte en specifikation per lån/säkerhet alltid göras. I detta fall skall dock presenteras totalbeloppet lån (övrigt ansvar) som erhållits mot allmän säkerhet samt separat tillgångsposter o.d. som ställts som allmän säkerhet.

Av det gemensamma ansvaret anges ansvarets totala belopp samt att det är fråga om gemensamt ansvar.

Uppgifterna om AB-pensionsstiftelsens ansvar presenteras i noterna per avdelning.

1.9.4 NOTER TILL SOLIDITET

I fråga om soliditeten för en pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt ArPL skall för räkenskapsperioden och minst för den föregående räkenskapsperioden presenteras följande uppgifter:

I fråga om soliditeten för en pensionsstiftelse som bedriver verksamhet enligt ArPL.

Driftskapital (EUR)

- eget kapital _____
- frivilliga reserver _____
- tilläggsförsäkringsansvar _____
- värderingsdifferensen mellan det gängse värdet för tillgångar och bokföringsvärdet i balansräkningen _____
- garantier och säkerheter _____
- övriga poster (+/-) _____
- den andel av utjämningsavsättningen som jämföras med verksamhetskapital _____

Driftskapitalets minimibelopp i % ¹⁾ _____
 Soliditet, % _____
 (driftskapital / pensionsansvaret som används i soliditetskalkylen)
 Soliditetsgräns i % _____

Verksamhetskaptal enligt 48 a § i lagen om pensionsstiftelser exklusive den andel av utjämningsavsättningen som jämfställs med verksamhetskaptal _____

Minimibeloppet av verksamhetskaptalet enligt 48 c § i lagen om pensionsstiftelser exklusive temporära lättnader för 2008–2010 ²⁾ enligt lag 853/2008 _____

Solvensnivå ³⁾ _____

1) Beräknat enligt 6 § i lagen 853/2008.

2) En tredjedel (1/3) av solvensgränsen beräknad på de försäkringstekniska avsättningarna före avdrag av den jämfställbara andelen av utjämningsavsättningen enligt 3 § i lagen 853/2008.

3) Med verksamhetskaptal avses verksamhetskaptal enligt 48 a § i lagen om pensionsstiftelser exklusive den andel av utjämningsavsättningen som jämfställs med verksamhetskaptal.

1.9.5 NYCKELTAL FÖR PENSIONSSTIFTELSENS EKONOMISKA UTVECKLING OCH FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET FÖR DE FEM SENASTE RÄKENSKAPSÅREN SAMT ANALYSER

1.9.5.1 Allmänt

Nyckeltalen för den ekonomiska utvecklingen gäller beträffande relationstalens beräkningsprinciper alla pensionsstiftelsers ArPL-verksamhet även då de uppger nyckeltal i andra sammanhang än i bokslut eller halvårsrapporter. Nyckeltalen är desamma som i resultat- och balansräkningen, såvida inte annat fastställs nedan.

Nyckeltalen publiceras i bokslut och tas därtill fram halvårsvis i den form som anges i denna föreskrift (10 och 11). För att säkerställa att bokslutet med dess nyckeltal ger en riktig och tillräcklig bild av resultatet för pensionsstiftelsens verksamhet och dess ekonomiska ställning skall man vid behov ge tilläggsinformation i anslutning till nyckeltalen.

Nyckeltalen redovisas i bokslutet för de fem senast avslutade räkenskapsperioderna eller, om pensionsstiftelsen inte varit verksam under fem räkenskapsperioder, för bolagets hela verksamhetstid.

I noterna till bokslutet skall man utöver relationstalen även uppge principerna för beräkningen av relationstalen och nyckeltalens innehåll.

I tabellerna i noterna till bokslutet presenteras eurobelopp med minst en miljon euros noggrannhet samt procent och relationstal med en decimal noggrannhet.

Nyckeltalen uträknas för placeringsverksamhetens del huvudsakligen till gängse värde.

Nyckeltalets värde skall uppges även om det är negativt.

Information som tas fram halvårsvis:

- premieinkomst
- pensionsansvar i balansräkningen
- pensionstillgångar
- lönesumma
- nettointäkter av placeringsverksamheten enligt gängse värden, specificerade per placeringslag, placeringsallokering enligt gängse värden,
- verksamhetskaptal, verksamhetskaptal och dess gränser i procent av pensionsansvaret och verksamhetskaptalet i förhållande till solvensgränsen.

Som jämförelseuppgifter i samband med de uppgifter som lämnas in halvårsvis presenteras uppgifterna för motsvarande tidpunkt under den föregående räkenskapsperioden samt den föregående räkenskapsperiodens uppgifter.

1.9.5.2 Formler för beräkning av nyckeltalen samt presentation av analyser

Då nyckeltal som beskriver resultatets uppkomst eller resultatpåverkan tas fram, skall siffrorna anges med förtecken

Utbetalda pensioner=

Utbetalda pensioner och övriga ersättningar (brutto) enligt resultaträkningen

Intäkter av placeringsverksamheten:

A. Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital (gängse värden)

Nettointäkterna av placeringsverksamheten enligt gängse värden i relation till sysselsatt kapital beräknas per placeringsslag och för det sammanräknade beloppet av placeringar med beaktande av kassaflöden som tidsavvägts per dag eller månad. Om man inte har tillgång till kalkyler enligt kassapprincipen, kan intäkterna räknas enligt prestationsprincipen.

Periodens vinst beräknas med en s.k. anpassad Dietz-formel (tids- och penningavvägd formel) på så sätt, att det bundna kapitalet beräknas genom att man till marknadsvärdet i början av perioden lägger periodens kassaflöden avvägda med den proportionella andel av hela perioden som kvarstår vid transaktionsdagen eller från transaktionsmånadens mitt till periodens slut. Avkastningen på sysselsatt kapital kan även beräknas på ett annat sätt om beräkningens resultat till sin noggrannhet inte avviker väsentligt från det resultat som den förstnämnda metoden ger.

När det gäller beräkningsprincipen för intäkterna skall man iaktta kontinuitet, och det är inte tillåtet att försämma metodens noggrannhet från den tidigare nivån (det är t.ex. inte tillåtet att gå tillbaka till viktning per månad från viktning per dag). För en sådan tillgångsgrupp, t.ex. fastigheter, som inte kan redovisas per dag, kan intäkterna räknas genom att använda redovisning per månad.

$$\text{Kassaflöde (transaktionsflöde)} = \text{köp} - \text{försäljning} - \text{intäkter} + \text{utgifter}$$

Intäkter av och kostnader för derivat hänförs till underliggande tillgångspost. Intäkter av och kostnader för icke skyddande derivat redovisas på samma sätt som intäkter av och kostnader för motsvarande tillgångspost, t.ex. intäkter av och kostnader för aktiederivat upptas i gruppen aktier.

Intäkter av och kostnader för valuta hänförs till underliggande tillgångspost.

Intäkter av räntefonder hänförs på motsvarande sätt som räntefonderna hänförs i placeringsallokeringen: långa räntefonder bland masskuldebrevslån och korta räntefonder bland penningmarknadsplaceringar. I fråga om andelar i placeringsfonder eller andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetsbolag redovisas på motsvarande sätt.

Intäkter och kostnader som inte hänförs per placeringsslag är t.ex. kostnader för skötsel av placeringsverksamheten (t.ex. kostnader för egen placeringsorganisation och kapitalförvaltningsarvoden som betalts till utomstående), övriga intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten (t.ex. förvarsarvoden och valutakursdifferenser av försäkringsrörelsen) till den del som de inte kan hänföras enligt tillgångsslag, expeditionsavgifter, återbetalningsprovisioner, övriga ränteintäkter.

Intäkter som ingår i Kassa och bank samt intäkter av konton i euro och valutakonton redovisas under icke hänförda intäkter. Balansposten Kassa och bank ingår inte i placeringarnas marknadsvärde eller det sysselsatta kapitalet.

Vid uträkningen av det sysselsatta kapitalet korrigeras betydande köpeskillingsfordringar och -skulder i anslutning till betalningstidpunkten som uppstått i samband med fastighetsaffärer så att de uträknas enligt kassapprincipen i stället för enligt prestationsprincipen (affärerna har bokförts enligt transaktionsdagen).

Nettointäkterna av placeringsverksamheten enligt gängse värden skall uppgå till samma belopp i olika tabeller.

B. Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten

Nettointäkterna av placeringsverksamheten enligt gängse värden + Övriga ränteintäkter – avkastningskravet på pensionsansvaret.¹⁾

1) Något ränteavkastningskrav enligt avsättningskoefficienten räknas inte in i avkastningskravet 2008.

Placeringsallokering till gängse värde:

Av räntefonderna ingår långa räntefonder i masskuldebrevslån och korta räntefonder i penningmarknadsplaceringar. Andelar i placeringsfonder eller andra med dem jämförbara fondföretag som investerar i fastigheter och fastighetsbolag ingår i fastighetsplaceringar.

Kalkylmässiga värderingsdifferenser av derivat som upptas under resultatregleringar och premier som upptas under förskottspremier hänförs till underliggande tillgångspost.

I placeringarna inkluderas inte köpeskillingsfordringar och -skulder i anslutning till placeringar.

Placeringsallokeringen inkluderar depositioner som hör till placeringarna i balansräkningen.

Som fotnot till placeringsallokeringen fogas masskuldebrevsportföljens modifierade duration (D mod).

Placeringsallokeringen till gängse värde, se bilaga 11 till dessa föreskrifter.

Omsättning=

+ premieinkomst före kreditförluster på premiefordringar och återförsäkrares andel	x
+ nettointäkter av placeringsverksamheten i bokföringen	x
+ övriga intäkter	x

Omkostnadsrörelsens resultat=

+ posten Administrativa kostnader i resultaträkningen	x
+ omkostnader för placeringsverksamheten	x

Totalresultat=

+ Ökning av solvensen med försäkringspremier	x
+ Placeringsverksamhetens resultat enligt gängse värden	x
+ Intern överföring av tillgångar från avdelning A till avdelning B	x

Resultatanalys

Effekterna av beståndsoverföringar räknas inte med i förändringen av det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret i resultatanalysen.

Verksamhetskaptal

Verksamhetskaptalet och nyckeltalet för dess gränser för de fem senaste åren presenteras även grafiskt. (Se föreskriftens bilagor.) Kravet på att presentera verksamhetskaptalet grafiskt gäller också delårsrapporter. Grafen skall innehålla följande uppgifter i procent av det pensionsansvar som använts vid beräkning av solvensgränsen:

- solvensgräns
- verksamhetskaptalets maximibelopp
- verksamhetskaptal ¹⁾

1) 2008–2010 inklusive den jämfällbara andelen av utjämningsavsättningen.

Pensionstillgångar=

+ Pensionsansvar i balansräkningen	x
+ Tillgångarnas värderingsdifferenser	x

ArPL-lönesumma=

Uppskattad lönesumma eller arbetsinkomst för hela året vid tidpunkten för bokslutet eller delårsrapporten.

Antalet försäkringar, försäkrade och pensionstagare:

Antal vid tidpunkten för bokslutet eller delårsrapporten.

När det gäller de ArPL-försäkrade, om vilka uppgifter ska anmälas till pensionsstiftelsen varje månad, räknas antalet försäkrade som fått inkomster under den senaste månaden, dock så att var och en räknas endast en gång.

Inom familjepension räknas antalet pensionstagare alltid som en oberoende av antalet förmånstagare.

1.9.6 PENSIONSSTIFTELSENS RISKER OCH RISKHANTERING

I noterna till bokslutet skall utredas pensionsstiftelsens allmänna principer för riskhantering (riskhanteringspolicy), ansvar, övervakning och organisering samt processer och risker i anslutning till riskhantering (riskklassificering, riskmätare, tillsynsgränser samt rapportering).

I noterna skall därtill finnas en beskrivning (kvantitativ och/eller verbal) av pensionsstiftelsens väsentliga risker, såsom risker som gäller den försäkringsverksamhetens risker, placeringsverksamhetens risker och operativa risker.

I fråga om det försäkringstekniska pensionsansvaret skall av noterna framgå:

1. En definition av de försäkringstekniska riskerna: en beskrivning av pensionsstiftelsens viktigaste försäkringsrisker med separat beaktande av särdragen i lagstadgad och frivillig verksamhet
 - a. fördelningen av finansieringen på pensionsstiftelsens ansvar och pensionsanstalternas gemensamma ansvar (utjämningsystemet)
 - b. en beskrivning av försäkringsgrenarna (ArPL-g, ArPL-t, tilläggsförmåner) och riskerna som ingår i försäkringsrörelsen på eget ansvar

- c. en beskrivning av försäkringsbeståndets struktur
- 2. Riskhanteringen med pensionsansvarets beräkningsgrunder: en beskrivning av den beräkningsgrund som tillämpas och de matematiska antagandena för (t.ex. dödlighet, beräkningsränta, invaliditetsrisk, användning av indexförhöjningsansvar, belastning)
- 3. Kvantitativa uppgifter om pensionsansvaret (t.ex. övre gräns för indexförhöjningsansvaret).

I fråga om placeringsverksamhetens risker skall av noterna framgå:

- 1. en definition av riskerna och riskhanteringsstrategierna
- 2. riskhanteringsprocesserna och
- 3. kvantitativa uppgifter om placeringsbeståndets riskstruktur.

I fråga om de operativa riskerna skall av noterna framgå:

- 1. en definition av riskerna och riskhanteringsstrategierna
- 2. riskhanteringsprocesserna och
- 3. en beskrivning av de väsentliga operativa riskerna.

1.10 Övriga särskilda bestämmelser

1.10.1 SKYDDANDE DERIVATKONTRAKT

För information om det skydd som derivativavtal ger se punkt 1.5.1.2.1 och 4.1.1.4 i denna föreskrift.

1.10.2 INFORMATION SOM TILL FÖLJD AV LAGEN 853/2008 SKA FRAMGÅ AV VERKSAMHETSBERÄTTELSEN FÖR PENSIONSSTIFTELSE SOM BEDRIVER LAGSTADGAD PENSIONS FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET

Redogörelsen för den finansiella ställningen i verksamhetsberättelsen för en pensionsstiftelse som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet ska innehålla information om vilken effekt tillämpningen av lagen 853/2008 (lag om temporär ändring av bestämmelserna om fondering av ålderspensioner och om verksamhetskapitalet i pensionsanstalter som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet) har på pensionsstiftelsens verksamhetskapital.

BERÄKNING AV PENSIONSANSVARETS TÄCKNING	31.12.2008	B-pensionsstiftelser och B-avdelningar		
Pensionsstiftelsens namn				
Registernummer		B	ES	

PENSIONSANSVAR SOM SKALL TÄCKAS

	€
1. Pensionsansvaret	<input type="text"/>
2. Ansvarsfördelning av skuld (lagen om pensionsstiftelser 46 § 1 mom.)	<input type="text"/>
Pensionsansvarets bruttobelopp (1+2)	<input type="text"/>
3. Poster som avdras från pensionsansvaret (lagen om pensionsstiftelser 46 § 3 mom.)	<input type="text"/>
PENSIONSANSVAR SOM SKALL TÄCKAS SAMMANLAGT (1+2+3)	<input type="text"/>

PENSIONSANSVAR VID BERÄKNINGEN AV SOLVENSEN

Pensionsansvaret före avdrag av diverse poster	<input type="text"/>
Avdrag	
1. Tilläggförsäkringsansvar enligt 43 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser	. <i>/</i> <input type="text"/>
2. Den andel av utjämningsavsättningen som jämföras med verksamhetskapital	. <i>/</i> <input type="text"/>
	=
PENSIONSANSVAR SOM BERÄKNINGEN AV SOLVENSGRÄNSEN GRUNDAR SIG PÅ	<input type="text"/>

 Datering

 Underskrift av pensionsstiftelsens ombudsman

VERKSAMHETSKAPITALKALKYL		B-pensionsstiftelser och B-avdelningar	
Pensionsstiftelsens namn			
Registernummer	B	Period --->	

Verksamhetskaptalposterna specificeras närmare i lagen om pensionsstiftelser och Försäkringsinspektionens föreskrifter.
Från verksamhetskaptalposterna 1 - 3 görs avdrag enligt lagen om pensionsstiftelser 48 a § 4 mom.

VERKSAMHETSKAPITAL	Uppgifter enligt föregående bokslut	Överföringar under räkenskapsperioden	Verksamhetskaptal
	€	€	€
Poster enligt 48 a § 6 mom. lagen om pensionsstiftelser (Verksamhetskaptalets minimibelopp)			
1. Poster i eget kapital			
2. Reserver			
3. Tilläggsförsäkringsansvar			
4. Positiva värderingsdifferenser			
5. Borgensförbindelser och säkerheter (under övergångstiden fram till 31.12.2010)			
6. Den andel av utjämningsavsättningen som jämfställs med verksamhetskaptal			
Avdragsposter			
Verksamhetskaptalposterna 1 - 6 sammanlagt			

GRÄNSER FÖR VERKSAMHETSKAPITALET

Verksamhetskaptalets minimibelopp			1)
Solvensgräns			

Tilläggsuppgifter:

Pens.ansvar som beräkningen av solvensgränsen grundar sig på

Solvensgräns i procent

Solvensställning (z-tal)

¹⁾ Minimibeloppet av pensionsstiftelsens verksamhetskaptal exklusive temporära rabatter för 2008–2010 enligt lag 853/2008. En tredjedel (1/3) av solvensgränsen beräknad på ansvarsskuden före avdrag av den jämfställbara andelen av utjämningsavsättningen enligt 3 § i lagen 853/2008.

Datering

Underskrift av pensionsstiftelsens ombudsman

SOLVENS**Verksamhetskapitalet och dess gränser**

(i % av den ansvarsskuld som tillämpats
vid beräkning av solvensgränsen)

	år å	år å-1	år å-2	år å-3	år å-4
	%	%	%	%	%
Solvensgräns					
Verksamhetskapitalets maximibelopp					
Verksamhetskapital ¹⁾					

¹⁾ 2008–2010 inklusive den jämförbara andelen av utjämningsavsättningen

Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten samt resultatet

Noter till bokslutet

Bilaga 11 5(6)

	år å	år å-1	år å-2	år å-3	år å-4
	€	€	€	€	€
Direkta nettointäkter					
Lånefordringar					
Masskuldebrevslån					
Övriga finansmarknadsinstrument och depositioner					
Aktier och andelar					
Fastighetsplaceringar					
Övriga placeringar					
Intäkter, kostnader och driftskostnader som inte upptagits för placeringsslag ¹⁾					
Värdeförändringar i bokföringen ²⁾					
Aktier och andelar					
Masskuldebrevslån					
Fastighetsplaceringar					
Övriga placeringar					
Nettointäkter av placeringsverksamheten i bokföringen					
Förändring av värderingsdifferenser ³⁾					
Aktier och andelar					
Masskuldebrevslån					
Fastighetsplaceringar					
Övriga placeringar					
Nettointäkter av placeringsverksamheten gånse värden					
Avkastningskrav på pensionsansvaret ⁴⁾					
Placeringsverksamhetens bokföringsmässiga resultat					
Placeringsverksamhetens resultat, gängse värden					
Derivatens andel av nettointäkterna av placeringsverksamheten					

¹⁾ Inklusiva sådana ränteposter i resultaträkningen som inte upptas som intäkter av placeringsverksamheten

²⁾ Värdeförändringar utanför balansräkningen

³⁾ Inklusiva sådana ränteposter i resultaträkningen som inte upptas som intäkter av placeringsverksamheten.

⁴⁾ Någon avkastning enligt avsättningskoefficienten räknas inte in i avkastningskravet 2008